

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2017-598

11.10.2017

Storebrand Forsikring AS

Ulykke

Krav om dekning av utgifter til trening og advokat – rimelig og nødvendig – utmåling.

Forsikrede ble skadet under fotballspill. Selskapet betalte erstatning for påløpte merutgifter, fordelt mellom juridisk bistand, påførte trenings- og behandlingsutgifter og fremtidige treningsutgifter. Tvist om krav på å få dekket ytterligere, påløpte utgifter til trening og advokat, samt ytterligere fremtidige utgifter til trening ved treningssenter. Nemnda uttalte at rimelige og nødvendige treningsutgifter mv. og transport i den forbindelse ville være dekningsmessige innenfor vilkårenes beløpsgrenser. Omfanget av utgiftene, tok nemnda ikke standpunkt til. Nemnda tok heller ikke stilling til utmåling av advokatutgiftene, men bemerket at sakens karakter ikke tilsa juridisk bistand i det omfang som advokatens timeliste viste. Nemnda kunne heller ikke se det var anført noe som tilsa et ansvar for selskapet for advokatutgiftene på et culpagrunnlag. Forsikrede fikk delvis medhold.

Saksfremstilling.

Forsikrede (f. 1979), som er omfattet av arbeidsgivers personalforsikring som dekker fritidsulykker, skadet seg under fotballspill 27.1.16. Han ble henvist til fysioterapi. Av henvisningen fremgår at han "falt mot skulder og fikk AC ledd dislok. grad 2", og at henvisningen gjelder "akutt rehabilitering av skulder for å unngå feilbruk og evt. frozen shoulder".

Selskapets rådgivende lege konkluderte med 3 % varig medisinsk invaliditet. Det heter videre:

... Ved røntgen ser en at kragebeinet er luksert (skjøvet ut av stilling) i forbindelsen med skulderbladet. Det er snakk om en grad 3 luksasjon. Ingen nerveskade. Denne behandles som oftest med fatle i et par uker, deretter opptrening. Ved kontroll hos ortoped 23.06.16 er det fulle bevegelsesutslag og en kjenner litt "knattring" over enden av kragebeinet ved skulderen. Han kan av og til kjenne ubehag eller lette smerter. Røntgen viser klavikula luksasjon grad 3, dvs forskyvning cirka en beinbredde. Han jobber som elektriker.

Klavikula luksasjonen har forløpt uten komplikasjoner. Det er imidlertid en risiko for utvikling av artrose i leddet mellom skulderblad og kragebein (AC leddet)

Fysioterapeut N. skrev 26.10.16 i en rapport det blant annet:

I forhold til behandling videre vil han trolig måtte gjennomføre jevnlig trening og kontrolltimer hos fysioterapeut for å følge utviklingen. Slik jeg ser det har han fortsatt redusert kontroll rundt skulderblad og skulder, noe som på sikt kan medføre videre plager. Det vil derfor være svært viktig å fortsette med systematisk trening. Dette kan han i stor grad gjennomføre hjemme, men det bør følges opp omtrent hver 2-3. mnd. frem til han har økt kontroll. Slik jeg ser det kan det ta 1 år eller lengre tid. Min erfaring er at det er lett å begynne å kompensere og overbelaste skulderen. Da vil han ha økt risiko for seneplager. På lang sikt er det mulighet for utvikling av artrose i ac-leddet. Det vil da kreve ytterligere trening og mulig behandling. Dette er vanskelig å forutsi og det er også vanskelig å si konkret ift hva han da kan trenge av behandling.

Selskapet utbetalte ménerstatning for varig medisinsk invaliditet (vmi) på 5 %, og dekket behandlingsutgifter opp til egenandelstaket til og med 2017. Selskapet avslo å dekke

treningsutgifter (inkl. kjøring) og deler av utgiftene til juridisk bistand. Etter klage opprettholdt selskapet sin vurdering, men dekket ytterligere kr 5.000 av utgiftene til juridisk bistand.

Det fremgår av klagen til Finansklagenemnda at forsikrede i mai 2016 tegnet medlemskap på treningssenter. Han har dessuten reisekostnader til treningssenteret når han er hjemme fra sitt arbeid offshore. Vedlagt klagen fulgte en e-post, skrevet av fysioterapeut N.:

Jeg bekrefter at J.A. har et varig behov for opptrening av høy skulder etter skaden. Det vil være svært viktig å fortsette med systematisk trening. Dette kan han gjennomføre på egenhånd på treningssenter etter veiledning i øvelser herfra, men det bør følges opp omtrent hver 2-3. mnd. med timer hos fysioterapeut frem til han har økt kontroll. Slik jeg ser det kan det være nødvendig med veiledningstimer i minst 1 år (evt. lengre tid), avhengig av hvor god skulderkontroll han har.

Fastlegen anbefalte 1.6.17 "fysioterapi/opptrening/egen trening i veiledning av fysioterapeut pga. skulderskade." Av e-post korrespondanse mellom forsikredes advokat og fysioterapeut N. 1.2.17 - 2.6.17, fremgår:

Forsikredes advokat:

"Jeg mener det følger implisitt av din e-post datert 5. april 2017 at det er en forutsetning for hensiktsmessig opptrening av det skadede området at trening skjer vha apparater på treningssenter."

Fysioterapeut M.N.:

"Jeg bekrefter din oppfatning av rapporten jeg skrev tidligere, samt mailen jeg sendte 5. april 17. Slik jeg ser det vil det være behov for opptrening av skulderen i apparater som f.eks slynge, men også i tradisjonelle apparater på treningssenter (som f.eks nedtrekk, trekkapparat og brystpress) og med løsvæker. Særlig slyngetrening vil være hensiktsmessig for å øke stabilitet og kontroll i slynge, men andre apparater og vekter vil være viktig som et tillegg til dette".

Selskapet dekket påførte og fremtidige utgifter til trening og evt. transport med til sammen kr 20 000. Beløpet ble fordelt likt på erstatningspostene påførte og fremtidige merutgifter. I tillegg sa selskapet seg villig til å dekke utgifter til juridisk bistand med ytterligere kr 32 841, som tilsvarte den resterende del av forsikringssummen for merutgifter.

Nemnda har fått oversendt oppdatert timeliste for juridisk bistand i 44,5 timer, til sammen kr 105.400.

Forsikrede har anført at selskapet er ansvarlig for påførte og fremtidige utgifter til trening, herunder transportutgifter. Vilklårene unntar ikke utgifter, som står i rimelig årsakssammenheng med skaden. Et nødvendig treningsbehov kan ikke anses erstatningsmessig unødvendig og urimelig, jf. den medisinske dokumentasjonen. Forsikrede er uenig i at bevisverdien av fysioterapeutens vurderinger er mindre pga. binding til partene eller fordi erklæringen er avgitt etter oppstått tvist, jf. selskapets henvisning til Rt. 1998 s. 1565. Rådgivende lege er ansatt av selskapet, og har ikke relevant spesialisering og har heller ikke utredet forsikrede klinisk. Trening på et treningssenter er ikke lystbetont. Før ulykken foretrakk han å trene ute, men slik trening gir ikke effekt på den skadede skulderen. Hovedregelen i erstatningsretten er full erstatning, og om forsikrede ikke får dekket utgiftene, stilles han ikke økonomisk som om skaden ikke har skjedd. Rettspraksis viser at utgifter til trening skal dekkes dersom det er årsakssammenheng mellom skaden og treningsbehovet, at ikke øvrige plager tilsier behov for trening og dersom det ikke er en yrkesskade der Nav/HELFO i større grad skal erstatte utgiftene, jf. bl.a. TOSLO-2005-141390 og TOSLO-2012-112802. Hva gjelder kravet om at utgiften må være påregnelig, kan ikke forsikrede se at det er noe upåregnelig ved at en varig skade kan gi et varig oppfølgingsbehov i form av trening. Forsikrede er heller ikke kjent med at det foreligger treningssentre i offentlig regi, og han har da benyttet seg av det aktuelle tilbudet som i praksis er egentrening med regelmessig oppfølging hos fysioterapeut en periode fremover. Han kan heller ikke se at han kan kjøpe inn nødvendige apparater og innrede et rom til trening, for kun kr 10.000.

Utgiftene til juridisk bistand skyldes selskapets saksbehandlingsfeil, og må dekkes av arbeidsgiveransvaret. Behovet for juridisk bistand skyldes at selskapet først ikke ville utbetale ménerstatning etter tabellens klare prosentangivelse og deretter har bestridt ansvar for påførte og fremtidige utgifter til behandling og trening, se klagesak 12/2011 fra Klagenemnda for kompensasjon og billighetserstatning og FSN-2003.

Selskapet har anført at forsikrede ikke har krav på ytterligere dekning av utgifter til trening eller advokat. For så vidt gjelder påførte utgifter, viser selskapet til at det har utbetalt 0,75 G som utgjør beløpsgrensen etter vilkårenes pkt. 5.6. Hva gjelder fremtidige utgifter, faller treningsutgifter og transport til/fra trening utenfor det som kan anses som "rimelig og nødvendig", jf. Rt. 1993 s. 1547 (Skoland). I "rimelig og nødvendig" ligger blant annet krav om at utgiftene må være en påregnelig følge av skaden, og at den skadelidte plikter å begrense de utgiftene han blir, eller vil bli, påført. I tilknytning til nyere uttalelser, herunder den av 2.6.17 fra fysioterapeuten, bemerkes at tidsnære opplysninger har størst bevisverdi, jf. Rt. 1998 s. 1565. Selskapet er ikke uenig i at en varig skade kan gi oppfølgingsbehov i form av trening, men kan imidlertid ikke se at det er rimelig eller påregnelig at en skade som tilsvarer 3 % medisinsk invaliditet, skal kunne medføre rett til erstatning for utgifter til trening i den størrelsesorden som kreves, jf. at rådgivende lege mener at skulder-trening og fysisk aktivitet kan gjennomføres på egenhånd. For mange vil det dessuten være aktuelt å trene på et treningssenter uavhengig av om de er skadet eller ikke. De to tingrettsavgjørelsene som forsikrede har vist til, gjelder begge skader som har medført betydelig høyere invaliditetsgrad enn i dette tilfellet.

Salærkravet ligger godt over nivået i tilsvarende saker og utover det som kan forsvares som rimelig og nødvendig.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder krav under en forsikring, og dekningens omfang følger av det som er avtalt mellom forsikringstaker og forsikringsgiver. Mye av forsikredes argumentasjon bygger på et erstatningsrettslig, og ikke et forsikringsrettslig grunnlag. Selskapet har akseptert at det foreligger en ulykkesskade, og forsikrede har da krav på å få dekket nødvendige og rimelige utgifter, innenfor de beløpsgrenser som vilkårene angir.

Det følger av forsikringsbeviset at ved fritidsskade er selskapets ansvar beløpsmessig begrenset både mht. påførte og fremtidige utgifter. Grensen for påførte utgifter er 75 % av G, sannsynligvis G på skadedatoen, og fremtidige engangsutgifter og årlige utgifter er totalt 3 G på oppgjørstidspunktet, se forsikringsbeviset, jf. pkt. 5.6 i vilkårene. De utgifter som dekkes, må være nødvendige og rimelige. Slik saken foreligger for nemnda, antar nemnda at rimelige og nødvendige treningsutgifter mv og transport i den forbindelse, vil være dekningsmessige såfremt beløpsgrensene ikke er overskredet.

Nemnda finner ikke grunn til å vurdere omfanget av de utgifter som kan kreves dekket. Det er et spørsmål om utmåling som nemnda ikke tar standpunkt til, se uttalelse 2016-115.

Forsikrede har videre krevd dekket utgifter til juridisk bistand. Selskapet har allerede dekket en del av disse utgiftene. Også for disse utgiftene gjelder at de må ha vært nødvendige og rimelige.

Nemnda kan ikke se at sakens karakter tilsier juridisk bistand i det omfang som timelisten viser.

Nemnda kan heller ikke se at det er anført noe som tilsier ansvar for selskapet på et culpagrunnlag. Nemnda tar ikke stilling til utmålingen av utgiftene.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Ingrid Smedsrud (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).